UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Index Baldi Pervsini. I. V. D. In prælectiones in totum Codicem Iustinianeum locupletißimus

... In Primvm Codicis Praelectiones / Annotarunt, Alexander Imol. Celsus, Barbatias, Philippus Decius. Matthævs Antonianvs Recensvi

Baldus

Lugduni, M.D.LXI.

Statuis [et] imaginibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96035

Visual Library

cellarij,⁊ ad ſcribas cancellarie:vt hic dicit lite‑
ra. ¶ In text.amiſſione.No.ꝙ ille qui male tra
ctat officiū ſuum,debet officio priuari ⁊c. Bal.

¶ De ſtatutis ⁊ imaginibus. Rubrica.
¶ Lex prima.

Si quis iudicū. In textu,emolumēta.id eſt ſala
ria. ¶ In tex.polluit. No.ꝙ of‑
ficialis qñ facit aliqua cōtra ea
q ſpectant ad offm̄ ſuū,dicit̄ pol
luere,⁊ vituperare ipſum officiū. ⁊ preſumit̄ ꝙ il
lud officiū extorſerit:vt dixit tex.iſte. ¶ In tex.a
periculo pudoris.i.infamie.Not.ꝙ ꝓp ſtultitiā
nō excuſat̄ q̄s a pena:q̄ nō debēt eē melioris cō‑
ditiōs ſtulti ꝙ̄ ꝑiti.l.ſeru⁹.ff.qd vi aut clā. Bal.
¶ Lex ſecunda.

Si quando. Ibi probet ac
ceſſiſſe preſen‑
tia ⁊c.frequenter allegatur lex iſta ꝑ
aduocatos,ꝙ vbi requiritur ad aliqd
negotium agendum alicuius preſentia,non pre‑
ſumitur preſentia,niſi probetur. ¶ Sed ar.cōtra
j.de contrahen.⁊ cōmit.ſtipu.l.j.⁊.l.optimā.⁊.ff.
de verb.ob.l.ſciēdū.ſed dic ꝙ ibi ſatis probatur
per ſcripturam in qua continebatur ꝙ preſentes
fuerant contrahentes:vt ibi nota.⁊ colligitur.ſi
autem ex ſcriptura nō appareret:obtinet lex iſta.
⁊ hoc tangitur in gl.ff.de pu.l.quicunque.§.fin.
ver.qui pupillo emit.⁊ in.d.l.ſciendum.

Incipit liber ſecūdus.

¶ De edendo. Rubrica.

☞ Rubrica d edēdo tractat d triplici editiōe.
Imperator in hac rubrica de edēdo.quare dicit
de edendo,⁊ non de editione.

In gl.rubrice ꝯtinua per eā vt in gl.dictū eſt
s.de iuriſditiōe ſeu officio magiſtratuū:
verū q̄ fundata iuriſdictiōe deuenit̄ ad reliquū
ꝓceſſum,⁊ ꝑparatoria proceſſuū ſunt editiones:⁊
ideo premittit̄ de edēdo:non tñ oīs editio eſt pre
paratoria ad deliberādū:q̄ etiā alia fit ad probā
dū.q̄ eñ fit ad ꝓbādū nō ꝑparat:ſed inſtruit cāz.
vt.ff.vt le.no.ca.l.poſtꝙ̄.§.ſi dies. ¶ † Cy.dt ꝙ
iſte ti.tractat de triplici editiōe.veritas eſt ꝙ tra
ctat de quadruplici.ſ.de editiōe rationū:vt.l.j.⁊
l.nō ē nouū.⁊.l.iuſtū.cū ſimili. ¶ Scdo tractat
de editiōe actorū:vt.l.is apud quē. ¶ Tertio tra
ctat d editiōe actionū:vt.l.edita. ¶ Quarto tra
ctat de editiōe inſtrumentorū originaliū ⁊ reſpe
ctu ordinariorū exēplorū:vt.l.q accuſare.⁊.l.ꝓcu
rator.⁊ aut.ſi q̄s in aliquo.⁊.l.⁊ que a diuo.⁊ ex
2 hoc patet diuiſio toti⁹ tituli. ¶ † Querit gl.qua
re dicit de edēdo,⁊ nō de editione.gl.ff.eo.in ru‑
brica rñdet q̄ per gerūdiū importat̄ neceſſitas[a] ſz
ꝑ nomē poti⁹ deſignat̄ editiōis qualitas. quid ā
doc.reprehēdūt gl.nā gerūdium nō importat ne
ceſſitatē:vt pz in ti.de in ius voc.⁊ in titu.de po‑
ſtulādo.Rñdet ergo qōni,ꝙ ita placuit auctori.
Tñ ſalua gl.nā aut gerūdium ponit̄ in actiua ſi‑
gnificatione,aut in paſſiua.Primo caſu ſignifi‑
cat volūtatē.ita loquit̄ titul⁹ de i ius voc.⁊.j.vt
nemo inuitus.l.j.ſcdo mō ſignificat neceſſitatē.
ita loquit̄ hic,hoc videm⁹ in tit.de poſtulando.
Nā aduocare interdū eſt volūtatis, interdū ne‑
ceſſitatis.qñꝗ eñ q̄s cōpellit̄ ad aduocandū:vt
pz i.d.l.j.§.ait ꝑtor.ff.de poſtulādo.ſicut ergo ver
bū ſignificat agere vel pati,ita gerūdiū.ꝙ ab iþo
ꝟbo dſcēdit.Noīa ꝟo ſignificāt ſubſtātiā,vl'qua
litatē. ¶ Itē no.ꝙ rub.loquit̄ idefinite d edēdo:
vt ſub idefinita omnē ſpeciē editiōis cōplectat̄ ⁊c.

1 ☞ Agere intendens debet eſſe preuiſus de mo
do probandi.
2 Lex prima de edēdo,an loquat̄ de rōib⁹ edēdis.
3 Editio non fit actori ad intentionē probandam.
ſed bene ad replicationem,4.
5 Editio an fiat officio iudicis,vel iure actiōis.6.
7 Argētari⁹ quo iure cōpellit̄ edere ratiōes ſua 8.
8 Uſurarius,⁊ vſuraria,an teneantur edere librum rationum ſuarum.
9 Mercator,an teneatur edere librum rationum.
10 Editio vt fiat cauſe ſunt ⁊ remedia de quibus hic.
11 Libri rationum,quā aut qualem probationem faciant.
12 An ſuper editione facienda procedatur ſummarie.

¶ Lex prima.

Ipſe diſpice. ¶ Mulier habens
rationes ex quibus
poſſim de iure meo docere,ex cauſa ad editionē
compellitur.h.d.ſecūdū vnum intellectū.ſcdm
alium intellectum.h.d.Mulier habens inſtru‑
menta publica,ex quibus poſſim de iure meo do
cere,ex cauſa ad editionē compellitur.h.d.⁊ ſic
legitur duobus modis. Uno modo in editione
rationum.Secundo modo in editione inſtrumē
torum.Duo facit.Primo monet ſeu conſulit.Scdo ſtatuit.ſecūda ibi.
nā quod. ¶ In tex.ibi,quemadmodū.i.quo genere cauſe.⁊ iſte eſt vnus
intellectus:ſed non congruit litere:q̄ litera preſupponit certā cauſam.i.
cām depoſiti.⁊ ideo dic quemadmodū.i.quo genere probationū.⁊ reſpi
cit alios modos probādi ꝙ̄ per editionē rationū:nam de iſto modo pro
1 bandi loquit̄ ſcōa pars legis ibi,nā qd. ¶ † No.hic ꝙ ille qui intendit
agere,debet eſſe preuiſus de modo probandi.Scdo not.ꝙ editio non dz
fieri ſine cauſa.Tertio no.ꝙ editio debet fieri cū cauſa.Quarto no.ibi,
dum dicit,ad iudicis officiū.q̄ editio fit iudicis officio. ¶ Opp.contra
hāc:⁊ videtur ꝙ actori nō fit editio.vnde videtur obſtare.j.e.l.qui accu‑
ſare.⁊ extra de ꝓba.c.j.Sol.ibi loquitur in editiōe inſtrumētorū:hic in
editione rationū.Ratio differētie eſt hec:quia rationes ſunt cōmunes
vtriuſꝗ partis:⁊ ideo debēt edi rōne cōi.arg.ff.fa.herci.l.ſi que.ſed in‑
ſtrumēta nō ſunt cōia:ſed eius tm̄ ſunt q recolligit inſtrumentū a nota‑
rio:vt no.Jnn.in.d.c.j.⁊ gl.ord.in.d.l.pretor.§.j.ff.eo. ¶ Sed cōtra iſtā
ſolutionem videtur obſtare litera que dicit, rationes ſuas:nō dicit, com
muniones ſuas.Solu.dicit ſuas,reſpectu dominij:ſed reſpectu commo‑
di erāt rationes cōes,in quibus cōtinebantur hincinde accepta ⁊ data.
⁊ inter cetera erat ibi quedā particula de quodā depoſito.⁊ ita loquitur
hic,nō enim ſola ſcriptura depoſiti eſſet ratio:vt.ff.eo.l.ſi quis ex argen
2 tarijs.§.rationes. ¶ † Sed vlterius oppo.ꝙ nō poſſit loqui in rationi‑
bus.nam femina non poteſt cōficere codicem rationū,vnde videtur ob‑
ſtare.ff.eo.l.femine.Reſpōdet gl.ꝙ iſta femina non cōfecit,ſed cōficien
ti ſucceſſit:vt.ff.eo.l.quedam.§.is autē.nam hec mulier ſucceſſit argēta
rio:ſic ⁊ heres tabellionis,licet non ſit tabellio,cogitur edere inſtrumen
ta:vt in.d.§.is autem. ¶ Alij dicūt ꝙ mulier ex publico officio non cō
ficit rationes:vt.l.cōtraria.ſi tamen de facto confecit,⁊ tanquam priua
ta perſona,cogitur edere.⁊ ita loquitur hic:qd verum credo.Alij timo‑
re huius cōtrarij,recedunt ab iſta lectura:⁊ dicūt ꝙ iſta lectura loquitur
3 in editiōe inſtrumentorū. ¶ † Sed contra hanc legē opp.de.l.qui accu‑
ſare.Solu.ad intentionē fundandam non fit editio actori:vt ibi:ſed ad
b replicationē probandam ſit[b],vt in.l.vlt.j.eo.⁊.ff.ad.l.fal.l.maritus.§.ſi.
Ratio differentie eſt hec:q̄ actor poſtꝗ̄ fundauit intentionem,habet
pro ſe originem veritatis probatā in iudicio,vnde equum eſt ꝙ iſta ve‑
ritas iuuetur.⁊ ideo lex fauet actori:vt ei edat̄ ad replicationē,ſicut edi‑
tur reo ad exceptionē:cū etiam vterꝗ dicatur excipere:ſed vbi actor nil
probauit,nulla equitas eſt pro eo.⁊ ideo non ſit editio:nam equitas eſt
4 cauſa generalis cuiuſlibet editionis:vt.j.dicā. ¶ † Sed vlterius oppo.
contra iſtā literam:nā mulier non poteſt conficere inſtrumenta:vt.d.l.fe
mine.Sol.conuenitur q̄ ſucceſſit,vel poſſidet ea:nō quia cōferat:vt.d.
5 §.is autem.⁊ ſic non obſtat. ¶ † Ulterius opponitur cōmuniter contra
vtrāꝗ lecturam:dicitur ꝙ editio fit officio iudicis.Contra:imo fit iure
actionis,vnde videtur obſt.ff.eo,l.quedam.in prin.⁊ vbi eſt actio.ibi ceſ
ſat officium iudicis:vt de annuis leg.l.quintus.§.pomponius.reſpōdet
ad hoc gl.noua,ꝙ ibi qd dicitur editio,fit officio iudicis.iſtud eſt verū
cum quadam diſtinctione:nam aut iſte a quo petitur,eſt ad hoc obliga‑
tus ex natura precedentis,cōtractus vel quaſi:⁊ tunc petitur editio iu‑
re actionis:vt in.l.cōtraria.aut iſte a quo petitur editio eſt quidam ter‑
tius,qui non eſt obligatus ex cōtratu.⁊ ab iſto petitur editio officio iu‑
dicis:verbi gratia.Si ſcholaris per manus cuiuſdam cāpſoris mutuat
tibi.x.⁊ facit ꝙ ille cāpſor ſcribat in libro rationū ſuarum.nam iſta ratio
debet edi officio iudicis.⁊ ita loquitur hic. ¶ Sed contra iſtud oppo.et
videtur ꝙ officium iudicis pro editione locum habere non poſſit:q̄ non
pōt peti exhibitio rationis,niſi eius que facta eſt me mandāte,vel pro‑
curatore meo:vt.ff.eo.l.ſi quis.§.pertinere.Si interuenit mandatum:er
go eſt actio mādati.⁊ ſic ceſſat officiū iudicis:ergo tota materia deſtru
cta,que loquitur in officio iudicis per.d.l.quedam.in princ.Reſpondeo,
verū eſt ꝙ debet interuenire mandatū:ſed iſtud mandatū non inducit
actionē mandati.nam adheret cōtractui depoſiti.arg.ff.depo.l.j.§.ſi te
rogauero.ſecundum Guil. ¶ Iſta nō eſt ſufficiens ratio:q̄ ſaltem debe
ret agi actione depoſiti informata a mandato.arg.j.de pac.l.petēs.⁊ io
dic melius,ꝙ aut mādatū fit ad inducendā obligationem:aut admini
tionem.primo caſu agitur mandati,non officio iudicis,nec actione in fa
ctum:vt.l.quedā.Scdo caſu pro it agitur ad intereſſe ex mora edendi,
intentatur actio in factū:vt in.l.ſi quis ex arg.tarijs.§.ex hoc edicto.⁊
ratio

a ¶ Neceſſitas.Ad
de iſtū in.l.falſus.
j.de fur.⁊ i.l.ſi cau
tiōe.q.v.de nō nu.
pe.Jac.bu.⁊ Sal.
in.l.j.j.de his qui
latro.⁊ Spe.in tit. 1
de libel cōcept.§. 2
iam nunc viden‑
dum.in princ.Cel
ſus.

b ☞ Ad replicatio
nem probandā ſic.
Adde Modern.⁊
potiſſimum.d.Fe
li.in.c.j.co.ij.verſ.
vi.no.extra de pro 1
ba.⁊ Bart.ſozi.in
ſuo trac.fallen.re‑
gula.cxij.fallē.iij.
Celſus.